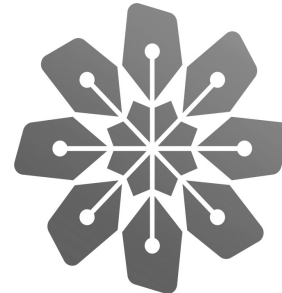

Dəyişən dünya, transformasiya olan adətlər, yenilənən ənənələr fonunda öz kökünə, soyuna, milli kimliyinə bağlı qalmaq da asan olmur. Axı hər bir millətin tarix boyunca inkişaf etmiş, zaman-zaman az, ya çox dəyişmiş milli dəyərləri var və hər bir xalq millət kimi formalaşdırən da bu dəyərləridir. Milli dəyər anlayışı çox zaman ümumi rahatlıq və vətən naminə birlikdəlik nümayiş etdirməkdir. Dövlətlər başqa dövlətlə münasibətlərində milli düşüncə və dəyərləri nəzərə alır, siyasət bu dəyərlərə görə aparılır, düşünülür, ölçüb-biçilir.

**Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi**

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "ictimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Milli dəyərlər dəyərdən düşür?

Məhz o səbəbdəndir ki, Azərbaycanda milli dövlətçilik və milli-mənəvi dəyərlər sıx daxili vəhdətdədir. Dövlət idarəsi, cəmiyyətin təşəkkülü də bu fonda. Yalnız milli kimliyi belli olan və özünü bir millət kimi dərk edən xalqın bu cür inkişaf konsepsiyası ola bilər. Ümummillət lider Heydər Əliyev nəinki bu konsepsiyayı yaratdı, həm də çox böyük ustalıqla, səbir və təmkinlə həyata keçirdi. "Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam!"- deyən lider bütün həyatı boyu mənəvi-əxlaqi və dini dəyərlərimizin, adət-ənənələrimizin keşiyində durdu, bunu dövlətin ən vacib vəzifəsi etdi.

O deyirdi ki, azərbaycançılığımızı, milli ideologiyamızı, mədəniyyətimizi, mənəvi dəyərlərimizi təkcə milli varlığımızın yox, həm də siyasi varlığımızın - dövlət quruculuğu prosesinin mühüm atributu kimi dəyərləndirməliyik. Mənsub olduğu xalqın tarixi keçmişinə, mədəni irsinə və mənəvi dəyərlər sistemində sönməz məhəbbət duyğularıyla yanaşan Ümummillət Lider yaxşı başa düşürdü ki, aydın və dərk olunmuş milli ideologiya hər bir xalqın irəliyə doğru inkişafının yol göstərənini və bələdçisidir.

Heydər Əliyev islamıyyətlə bağlı olan dini-mərasim və adətlərin də layiqincə keçirilməsi üçün hər cür şərait yaratmışdı. Buna misal olaraq 1994-cü ildə Səudiyyə Ərəbistanına rəsmi səfəri çərçivəsində müqəddəs

Kəbəni ziyarət etməsi, Mirmövsüm Ağa ziyarətgahında din xadimləri və möminlərlə görüşməsi, Bibiheybət məscid-kompleksinin yenidən qurulmasına xeyrdua verməsi Ulu Öndərin dini-əxlaqi dəyərlərə sadıqlılığının, Allahını və peyğəmbərini sevən imanlı bir insan olmasının real təsdiqi idi. Prezident İlham Əliyev də onun yolunu davam etdirir, milli adətlərə, dini və milli dəyərlərə ciddi yanaşır.

Təəssüflə qeyd etmək istərdik ki, milli adətlərin yavaş-yavaş ərilyib yoxa çıxması tarixi boyu bu adətlərlə yaşayan cəmiyyətlərdə daha çox

bizik- insanlar. Heç bir millətin adəti pis deyil, bu sözsüz. Hər bir adətdə başqa gözəllik var, amma söhbət, sözün əsl mənasında, normal adətlərdən gedir. Karnavallarda lüt soyunub küçələrə çıxmaq, eynicinslərin evlənməsini milliləşdirmək, it-pişiklə ailə qurmaq kimi "adətlər"dən bəhs etmirik.

Azərbaycanın minillərə dayanan adət-ənənəsi, gen yaddaşımıza hopmuş dəyərləri var. Zaman dəyişdikcə insanların psixologiyası, yaşayış tərz, milli dəyər anlayışı da müəyyən qədər dəyişə bilər. Nəsilərin dəyişilməsi ilə dəyərlərin mahiyyəti də dəyişir. Bir vaxtlar insanların milli dəyər dediyi adətlərin indi çoxu yoxdur, bir çox milli

ənənələrimiz insanlar tərəfindən cahillik və "geridəqalmışlıq" hesab olunur.

Türk millətlərinin milli dəyər anlayışı ailədən başlayır. Aydındır ki, hər bir azərbaycanlının da xüsusi önəm verdiyi amillərdən biri ailədir. Bizim psixologiyamızda ailə faktoru xüsusi çəkiyə malikdir, inteqrasiyaya meyil edirikse, düşünməliyik ki, yad mədəniyyətlərdən nəyi mənimsəyirik? Yeni adət cəmiyyətdə necə təsir edəcək? Əgər bu suallara tutarlı cavabımız varsa, o zaman dəyişiklik barədə düşünmək olar.

Bu gün dövlətimiz milli dəyərlərimizin qorunmasına diqqətli, ölkə başçısı İlham Əliyev xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunması

na ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasətində hər bir azərbaycanlının, ən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxması, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, mentalitetini və milli dəyərlərini qoruması önə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də daha çox milli irs, milli mentalitet ərmeğan edilməlidir" prinsipi əsas götürülür.

Prezident İlham Əliyevin konsepsiyasına görə, milli ruhu qorumağın, inkişaf etdirməyin və yeni nəsillərə çatdırmağın ən mühüm şərti, məhz milli mədəniyyət və dövlətçilikdir. Dövlət ancaq ərazinin, maddi sərvətlərin deyil, həm də milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasına xidmət edir. Bu istiqamətdə atılan hər bir addım qədim zamanlardan bizə gələn müqəddəs irsin gələcək nəsillərə əmanət edilməsi, azərbaycançılıq məfkurəsinin, milli dəyərlər sisteminin bütün dünyada təbliği və qəbul olunması üçün həyata keçirilən məqsədyönlü strategiyaların tərkib hissəsidir.

Müasirlik milli kökü, adət-ənənəni itirmək demək deyil, adət-ənənə, milli-mənəvi kökümüzə elə müasirlik ənənələrinin fonunda da var ola bilər və biz inkişaf edən Azərbaycanın təmsalında bunu görə bilirik. Dünyanın mədəniyyətində böyük problemlərin meydana çıxdığı bu illərdə kökünə bağlı qalmaq böyük güc və bacarıqdır.

Lalə Mehralı

